

Vau arribar a Cierval l'estiu de 2011, quan entràvem en la part més dura de la crisi. Quin balanç feu d'aquest període al capdavant de l'organització?

—Han sigut dos anys molt roïns per a l'economia en general i encara pitjors per a les associacions empresarials. És ben eloqüent que el pressupost que hem aprovat per a enguany és just la meitat del que teníem quan jo vaig arribar. Amb tot, a pesar de les dificultats i de les limitacions en mitjans econòmics i humans, hem d'estar satisfets perquè hem sabut traslladar el missatge dels empresaris a la societat civil i a la classe política, que és una de les nostres funcions.

—**La baixada de les quotes que paguen les patronals provincials, junt amb els impagaments de la Generalitat, us ha obligat a retallar despesa i personal. Trobeu que la situació està estabilitzada?**

—Estem menys malament que estàvem l'any passat. La Generalitat ens continua devent molts diners —de fet, ens deu quasi tot 2012 i fons de formació anteriors— però ha anat pagant un poc, la qual cosa ens ha permès sobreviure. Simultàniament, nosaltres hem reduït les despeses fins al límit.

—**El conseller Máximo Buch va dir a principi d'aquesta setmana que 2013 és “un punt d'inflexió econòmic” i que “es nota un canvi clar de tendència”. Detecten, els empresaris, aquest “canvi clar de tendència”?**

—Si per “canvi clar” s'entén que estem pujant, no. Si per “canvi clar” s'entén que hem deixat de caure, sí. Crec que hem tocat fons i estem començant a millorar a poc a poc. Estic convençut que aquest trimestre tindrem unes xifres de creixement baixet però positiu i crec que aquesta serà la tònica general d'ara endavant. Això és degut al molt bon comportament del sector turístic i exportador, però continuem tenint problemes greus en matèria de consum domèstic i pel que fa a l'atur, especialment el juvenil. No ens podem permetre el luxe de tenir un índex de desocupació juvenil com el que tenim perquè ens estem carregant una generació sencera. Ens estem carregant el futur. Això és una immoraltat i cal actuar.

—**Arribats a aquest punt, quines mesures s'haurien d'adoptar per a consolidar aquesta recuperació?**

Unitat, unitat i unitat. És el que el president de la patronal valenciana, Cierval, José Vicente González, reclama als partits polítics valencians de cara a negociar a Madrid un nou model de finançament que, considera, ha de contemplar obligatòriament el deute històric. “Si algú té dret a protestar, —diu— som nosaltres. Ja n'hi ha prou de ser tan bons xiquets”.

PRATS I CAMPS

“Estic fart d'ofrenar noves glòries a Espanya”

—D'una banda cal continuar amb la consolidació fiscal. Ara bé, perquè la recuperació siga vigorosa, cal apostar pel creixement i això no ho veiem reflectit en els Pressuposts Generals de l'Estat. Si no creixem, no crearem llocs de treball. I per a créixer, les empreses hem d'invertir i per a invertir ens cal poder finançar les inversions. La manca de finançament és un llast

—**El fet que hàgem perdut les entitats financeres pròpies està passant més factura al teixit empresarial valencià a l'hora de demanar crèdits?**

—El fet de quedar-nos sense entitats netament valencianes no ens ha benefi-

ciat. Ací hi hagué errades evidents en la gestió de bancs i caixes, la qual cosa va malmetre la seua solvència. Allò ideal hauria estat que les entitats foren valencianes, però que a més foren solvents, i no ho eren.

D'una altra banda, hi ha les entitats que sí que tenen diners per prestar, però que són molt restrictives a l'hora de donar crèdits. Espere que una volta s'avance en els mecanismes de supervisió bancària europeus i es clarifique el panorama polític a Alemanya, el problema de la falta de crèdit es resolga.

—**Esteu satisfets amb la gestió que estan fent Banc Sabadell i CaixaBank**

de CAM i Banc de València, respectivament?

—Trobe a faltar que s'hagen valencianitzat més. De moment, les entitats catalanes no han mostrat sensibilitat envers els valencians i no han bastit els ponts que serien desitjables. Crec que ho podrien fer millor. Fins ara els està costant, però estic convençut que canviaran perquè això els beneficiarà.

—Com ho poden fer millor?

—Haurien de dotar-se d'instruments com consells assessors amb membres valencians. Mire, jo hauria preferit que la CAM, Bancaixa i Banc de València foren valencians, però una volta arribats a aquest punt, vull que a les entitats que les han comprades els vaja molt bé. I per a això, haurien de comptar amb nosaltres. Nosaltres no tenim gens d'interès que a Sabadell o a CaixaBank els vaja malament. Perquè si els va bé a ells, fluirà el crèdit i ens anirà més bé a les empreses i als valencians. El que demanem és que s'integren com més millor, perquè això serà en benefici de tots.

—Quin balanç feu dels diversos anuncis que ha fet la Generalitat per a recuperar el vigor empresarial? En el debat de política general, Fabra va dir que aquest any s'ha posat en marxa un paquet d'incentius per 122 milions d'euros, a més de “desenvolupar programes per a impulsar el creixement empresarial”.

—No puc estar més d'acord amb aquest tipus de mesures, perquè és exactament el que nosaltres reclamem. Ara bé, ara cal passar de la poesia a la prosa i que aquests anuncis es concreten en accions i en dotació pressupostària.

El problema és, però, que la Generalitat no disposa de diners perquè està mal finançada. No pot ser que el finançament *per capita* a la Comunitat Valenciana siga 500 euros més baix que a Aragó o 700 que a Astúries. Cada any deixem de rebre 1.000 milions d'euros que ens correspondrien només que ens situàrem en la mitjana. A això, cal sumar-hi que la nostra renda *per capita* és inferior a la mitjana nacional. Una política d'estat

diligent exigeix finançar més els qui estem per sota per tal que ens puguem aproximar a la mitjana.

En l'actual context econòmic sabem que no podem demanar els mateixos diners que fa sis anys. Ara bé, demanem que ens donen la part que ens pertoca. Aquesta situació no pot tolerar-se, sobretot si tenim en compte que som l'única de les quatre comunitats autònomes que aporta més del que rep i que té una renda *per capita* inferior a la mitjana. Crec que la correcció d'aquests desequilibris requereix la unitat dels valencians per a exigir alt i clar allò que és nostre. Si algú té dret a protestar, som nosaltres. Ja n'hi ha prou de ser tan bons xiquets.

—Ximo Puig, secretari general del PSPV-PSOE, va dir en una entrevista que els valencians estem exhausts d'ofrenar noves glòries a Espanya.

—Jo estic fart d'ofrenar noves glòries a Espanya. És hora que Espanya ens ofereix alguna cosa a nosaltres.

—Vostès han reclamat un pacte als grups polítics per a defensar una postura unificada a Madrid en el tema del finançament. Tanmateix, els partits no s'hi han posat d'acord.

—És lamentable. Vivim un moment que demana unitat, altura de mires, capacitat per a centrar-se en el tronc de les qüestions i no perdre el temps en els detalls perifèrics. Estic segur que, en aquesta discussió, tots tindríem els nostres matisos, però cal centrar-nos en el tronc i tenir generositat. No és temps de franc tiradors; és temps d'unir i no de desunir artificialment.

—Els grups de l'oposició es queixen que quan plantegen una posició unànime que contemple mantenir la mateixa postura ací que a Madrid, el PP se'n desmarca.

—Jo el que trobe a faltar és una posició més unida. Al final de la història tenim un sistema de finançament que és legal —si bé no crec que siga ni just ni legítim ni equitatiu— i que cal negociar. En aquesta sessitura, el que ens cal és estar tots units i deixar que qui ha de negociar, negocie. I no totes les negociacions poden ser públiques. Dit això, si ens trobem que el negociador no negocia amb els paràmetres que toca, caldrà canviar el negociador. Però el primer pas és que estiguem tots units.

—El PP ha votat en diverses ocasions al Congrés dels Diputats en

contra de millorar el finançament valencià. Vistos els antecedents, confieu en aquest govern per a negociar a Madrid?

—En primer lloc, jo no crec que calga convèncer només el govern de Madrid. Crec que cal tenir una posició ferma i unida, i exigir-la amb rigor i pedagogia. Cal que els nostres interlocutors entenguin que si demanem que ens donen més és perquè ens pertoca. Sabem que el pastís és el que és, però caldrà traure els diners d’algun lloc, ja siga dels diners que ara es queda l’estat o del repartiment que en fan la resta d’autonomies. Cal fer un esforç de sensatesa per a convèncer uns i altres.

—**Però, a Madrid, ningú no fa cas de la reivindicació valenciana sobre el finançament. Aquesta mateixa setmana [per l’anterior], el president de la Comunitat de Madrid ha demanat la revisió del sistema i ha causat molt més rebombori que no la reivindicació valenciana, que fa temps que va.**

—Nosaltres fa temps que reivindicuem això. Però no és el mateix ser el president de la Comunitat de Madrid que els empresaris valencians...

—**Però alguna cosa es deu haver fet malament quan fa dos anys que en parlem cada dia i el missatge no ha fet forat a Madrid...**

—Però això no m’ho haurà de preguntar a mi, sinó als mitjans de comunicació que ho converteixen en una gran notícia.

—**Vicente Boluda, president d’AVE, va dir recentment que el problema dels valencians era que havíem estat durant molt de temps “excessivament dúctils i prou meninfots”. Subscriu aquestes paraules?**

—Jo no subscric mai les paraules de ningú. Jo tinc una forma distinta de dir les coses, però crec que en moltes ocasions m’he manifestat en aquest sentit. El problema, en tot cas, ha sigut que no hem sabut treballar d’una manera unida i no hem anat a exigir —no a demanar— allò que és nostre, ni amb Rajoy, ni amb Zapatero ni amb Aznar. Ara tots som conscients que això és insostenible i que ens hem de posar mans a l’obra.

—**El portaveu de la comissió d’experts de les Corts sobre finançament, Francisco Pérez, ha recordat que aquesta situació d’infrafinançament és estructural i que hi havia investi-**

PERATS I CAMPS

gadors que ho advertien. Ací, però, durant molt de temps, hem estat amb la bena als ulls i ara som víctimes d’aquella desídia.

—Jo la invite que vostè veja el que jo vaig dient de fa molts anys. Alguns dels qui formem la societat civil fa temps que ho advertim. Només calia veure les xifres del Ministeri d’Hisenda i Administracions Públiques i el cens. Jo no entenc com des de Madrid algun ministre ha negat la discussió, quan les xifres procedeixen dels ministeris mateix. Ací els comptes s’han fet amb una població de quatre milions d’habitants quan de

fa temps en som cinc, per tant hi ha un milió d’habitants que queden desatesos. Puc entendre que es busquen solucions distintes per a resoldre aquest problema, però no que es negue la més gran.

—**Quan el president de la Comunitat de Madrid ha plantejat que és urgent reformar el sistema de finançament, Fabra ha replicat dient que vol un finançament “en millors condicions com abans millor” però que “els temps també han de produir-se de forma molt raonable i meditada”. Què us sembla?**

—Jo crec que cal negociar ja. A mi no em preocupa massa que el nou sistema de finançament es pose en marxa el 2015. Ara bé, sempre que siga amb efecte retroactiu des de l’1 de gener de 2014. De la mateixa manera que tot el que tenim darrere —això és, els 13.000 milions que hem deixat de rebre— ha de formar part del paquet negociador.

“Amb els empresaris catalans tenim una relació excel·lent”

—Us referiu al deute històric...

—Em referesc a tot aquest finançament que hem deixat de tenir i que ha originat l'increment del deute. Cal que ens tornen aquests diners. Hi ha moltes maneres de fer-ho: amb una condonació parcial; tornant els crèdits del FLA o el Pla de Proveïdors a 30 anys amb cinc anys de carència i sense interessos... De solucions, n'hi ha moltíssimes, cal trobar la més adient per a totes dues parts.

—Ahir [per dimecres] la qüestió es va plantejar al Congrés dels Diputats i Cristóbal Montoro va respondre que, per a aquesta reclamació, no hi ha diners...

—Si aquesta fou la resposta —la qual cosa desconec—, em sorprèn. Això és incongruent. Si vostè em deu diners a mi, hem de parlar-ne independentment de si disposa o no de diners per a pagar-me. No es pot dir que no podem parlar de deute històric perquè ara l'estat no té diners. Si ens ho deuen, ens ho deuen, i que no emboliquen la troca.

—Les expectatives respecte a la reforma del finançament són altes. Ara bé, i si arribats a aquesta negociació la posició dels valencians no millora?

—Si fem una reforma per a quedar-nos com estem, no paga la pena ni fer-la. En tot cas, per a aquesta negociació caldrà que estiguem units, com ho vam estar en la reclamació del corredor mediterrani.

—Parlant del corredor mediterrani, de moment la solució intermèdia que s'ha donat és la del tercer fil, però sense duplicar plataformes per a mercaderies i passatgers. És el tercer carril una solució de segona?

—El que no es pot fer és dir que el tercer carril és el corredor mediterrani. El tercer carril estava en el projecte del corredor mediterrani, però només n'és una part. Conceptualment, em negue a abaixar els braços tan bon punt tinguem el tercer carril. Calen plataformes separades per a passatgers i mercaderies. I encara s'ha d'acabar el tros que falta entre Alacant i València, de manera que les tres capitals estiguen ben comunicades. I s'ha de resoldre el tram Vandellòs-Tarragona.

Cal acceptar que els Pressupostos Generals de l'Estat, pel que fa al corredor mediterrani, s'han comportat bé. No ha passat així en altres aspectes, perquè hem perdut 450 milions d'euros en inversions que servirien per a crear llocs de treball.

“De moment, les entitats catalanes no han mostrat sensibilitat envers els valencians”

La Comunitat Valenciana ha rebut el 6,2% de les inversions totals, quan el nostre pes demogràfic en el conjunt de l'estat és del 10,8%. Fa temps que no rebem els diners que ens pertoenen.

—Hem sigut l'aneguet lleig?

—Quasi sempre, sí. Esdeveniments importants arreu d'Espanya s'han finançat amb diners de l'estat, mentre que la famosa Copa de l'Amèrica es va finançar amb un crèdit, no amb una inversió. Hem estat perjudicats reiteradament i els valencians tenim part de la culpa. Alguna

“L'alternança forma part de la vida democràtica. El món no s'afona perquè canvie un govern”

cosa no hem fet bé. Ens ha mancat esperit d'unitat i convenciment que, units i fent pressió, al final les coses s'aconsegueixen. El corredor mediterrani en seria un bon exemple.

—En aquest cas, fou molt important l'aliança amb altres comunitats autònomes, entre més el Principat.

—Nosaltres, amb els empresaris catalans, tenim una relació quasi perfecta, excel·lent, que transcendeix allò institucional. A mi em sembla d'allò més lògic; que és de sentit comú. El perfil de l'economia valenciana és molt semblant a la catalana. Som el principal client d'ells i ells de nosaltres. El destí de tots nosaltres és Europa. La gent pot opinar el que vulga, però és que la geografia és molt tossuda i el camí de Catalunya cap al sud passa per València i el nostre camí cap a Europa passa per Catalunya. Què és més intel·ligent, que ens dediquem a barallar-nos amb el veí del

costat o tenir-hi unes relacions com més amistoses millor? Hi ha hagut moments en què les relacions Catalunya-Comunitat Valenciana han sigut complicades; però mai en l'àmbit empresarial.

—Des d'àmbits de la política valenciana s'ha utilitzat Catalunya per a demonitzar determinats sectors socials i polítics. El PP ho està tornant a fer ara.

—D'això han de respondre els polítics. Nosaltres no hem fet mai ni catalanisme ni anticatalanisme. Nosaltres hem fet les coses amb absoluta normalitat i sempre ens hem vist correspostos pels companys catalans.

—En un escenari d'hipotètica independència, quines creieu que serien les repercussions comercials i econòmiques per als valencians?

—Jo crec que les repercussions serien roïnes per a Catalunya, per a Espanya i per a la Comunitat Valenciana. En tot cas, jo crec que l'escenari d'una Catalunya independent no es donarà perquè forçosament es trobaran vies d'acord. No té sentit per a ningú que Catalunya s'independitze.

—I quin és el sentir dels empresaris catalans, vós que hi teniu relació directa?

—En això, deixem que recórrega a Josep Pla, quan li van preguntar això mateix respecte dels francesos. Va dir: “No ho sé, no els conec a tots”.

—Les enquestes electorals pronostiquen una baixada molt important del PP en intenció de vot. La possibilitat d'un govern a tres entre PSPV-EU-Compromís sembla factible. Us fa por la perspectiva d'una Generalitat on no hi haja el PP?

—Els empresaris estem acostumats a fer guàrdies en moltes garites. Com és lògic, als empresaris ens agrada l'estabilitat i la predictibilitat de les situacions. Els empresaris vivim permanentment en el risc, però el risc ha de ser mesurat. Siga com siga, és una enquesta i encara queda un any i mig per a les eleccions.

—Però tenen por d'una Generalitat sense el PP?

—L'alternança forma part de la vida democràtica. El món no s'afona perquè canvie un govern. Nosaltres respectem la voluntat dels ciutadans.

Violeta Tena